

Sygn. akt III AUz 115/13

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel (spr.)
Sędziowie:	SSA Urszula Iwanowska del. SSO Beata Górka

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy **J. T.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek zażalenia ubezpieczonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 stycznia 2013 r. sygn. akt VII U 1502/11

p o s t a n a w i a :

- 1. oddalić zażalenie na postanowienie o odrzuceniu wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku;**
- 2. odrzucić zażalenie na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku.**

SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka – Szkibiel del SSO Beata Górka

Sygn. akt III AUz 115/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 4.01.2013r. Sąd Okręgowy w Szczecinie

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 168 § 1 k.p.c. oddalił wniosek ubezpieczonego J. T. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku

o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 17.04.2012 roku oraz na podstawie art. 370 k.p.c. odrzucił wniosek ubezpieczonego

o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 17.04.2012.

Sąd I Instancji miał na uwadze, że wyrok ogłoszono w dniu 17.04.2012r., zaś ubezpieczony - pomimo zawiadomienia o terminie rozprawy, nie stawiał się na to posiedzenie. Ubezpieczony w dniu 2.08.2012r. skontaktował się z Sądem Okręgowym w Szczecinie i został wówczas poinformowany o treści zapadłego wyroku, możliwości i terminie złożenia odwołania jeżeli termin do wniesienia odwołania już minął, a strona uchybiła temu terminowi bez swojej winy.

Ubezpieczony w dniu 6.08. 2012 roku wniósł o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku; zażądał doręczenia uzasadnienia wyroku, a wskutek wezwania o uzupełnienie braków formalnych podał, że jest osobą samotną i w dniu 1.05.2012 roku wyjechał i nie było go w miejscu zamieszkania aż do 1.08.2012 roku. Ponadto, wskazał, że otrzymywał poprzednie wyroki wraz z uzasadnieniem i sądził, że w niniejszej sprawie będzie tak samo. Po powrocie do domu nie otrzymał jednak żadnej korespondencji w sprawie.

Sąd meriti zwrócił uwagę, że ubezpieczony w dniu 25.08.2009 roku otrzymał pouczenie m.in. o tym, że Sąd nie doręcza z urzędu odpisu wydanego w sprawie wyroku, a strona nieobecna na rozprawie winna we własnym zakresie ustalić, czy po przeprowadzeniu rozprawy wydany został wyrok, jaka jest jego treść, a także, w jaki sposób i w jakim terminie od wyroku tego wnieść można odwołanie. Informacja skierowana do ubezpieczonego wskazywała również na obowiązek każdorazowego informowania sądu o zmianie miejsca zamieszkania.

W powyższym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji podniósł, że wnioski ubezpieczonego nie zasługiwały na uwzględnienie. Skoro wyrok został ogłoszony w dniu 17.04.2012r., to ubezpieczony powinien był złożyć wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia tego orzeczenia do dnia 24.04.2012r. Ubezpieczony jednak nie dotrzymał terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku bez swojej winy. Zdaniem Sądu ubezpieczony nie dołożył należytej staranności i nie można było też doszukać się po jego stronie okoliczności usprawiedliwiających opóźnienie. W piśmie z 17 października 2012 roku ubezpieczony podał jedynie, że pomiędzy 1 maja a 1 sierpnia 2012 roku nie przebywał w miejscu swojego zamieszkania i nie był świadomy tego, że nie otrzyma wyroku wraz z uzasadnieniem. Posiadał jednak wiedzę o tym, że Sąd nie doręcza wyroku, czy uzasadnienia wyroku, z urzędu, o czym został pouczony na samym początku procesu. Nadto, otrzymał w dniu 28 lutego 2012 roku informację o wyznaczonym na dzień 17 kwietnia 2012 roku terminie rozprawy. Strona zawiadamiana jest o terminie rozprawy po to, by mogła w niej uczestniczyć, a tym samym mogła między innymi wysłuchać treści wydanego w sprawie wyroku oraz ustnych motywów rozstrzygnięcia oraz koniecznych dla postępowania odwoławczego pouczeń. W przypadku nieobecności na rozprawie (niezależnie od przyczyny tejże nieobecności) winna we własnym zakresie ustalić, jakie czynności na rozprawie zostały podjęte, czy zapadł wyrok, jakiej jest treści i jaki jest tryb odwoławczy. Okresowa nieobecność, z racji nie poinformowania Sądu o czasowej zmianie miejsca zamieszkania, o którym to obowiązku ubezpieczony także został pouczony - nie mogła mieć wpływu na uznanie, że to po stronie J. T. spoczywa odpowiedzialność za niewniesienie w terminie wniosku o uzasadnienie wyroku wydanego 17 kwietnia 2012 roku. Sąd meriti zauważył, że ubezpieczony, jak podał, wyjechał 1.05.2012r., roku, tj. po tygodniu od dnia, w którym złożenie wniosku o uzasadnienie zostałyby uznane za dokonane w terminie.

Powyższe postanowienie zaskarżył ubezpieczony zarzucając błędną ocenę, jakoby zawinił niedochowaniu terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku, podczas, gdy jego sprawę przeniesiono najpierw do G., a następnie, nie powiadamiając go o tym, rozpoznano w S., tj. w miejscowości odległej o 400 km, co czyniło niemożliwym jego udział, a ponadto wcześniej otrzymywał wyroki, bez występowania o te orzeczenia. Ubezpieczony dodał, że nie korzysta z profesjonalnej pomocy prawnej i nie zna obowiązującej procedury.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie ubezpieczonego nie zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął, że termin

na złożenie wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji minął bezskutecznie z dniem 25.04.2012r., a przy braku podstaw do przywrócenia terminu do dokonania tej uchybionej czynności, należało zgodnie z art. 370 k.p.c. odrzucić rzeczony wniosek jako wniesiony po terminie.

Należy wskazać, że ubezpieczony nie stawiał się na posiedzenie na którym zamknięto przewód sądowy, a następnie ogłoszono wyrok, mimo osobiście odebranego zawiadomienia o terminie rozprawy (zwrotne potwierdzenie odbioru z k. 245 akt). Nie jest prawdą, że jego sprawę przekazano do rozpoznania do G., gdyż była ona rozpoznawana Sąd Okręgowy w Szczecinie, zaś w (...) sądzie jedynie przebadano ubezpieczonego, zresztą na jego wniosek (k.26, 31), celem wydania opinii przez biegłych sądowych. Ponadto, w zawiadomieniu o terminie rozprawy wyraźnie wskazano, że rozprawa w jego sprawie odbędzie się w Sądzie Okręgowym w Szczecinie. Nic nie stało na przeszkodzie, aby ubezpieczony dowiadywał się, choćby telefonicznie, o przebiegu sprawy, w szczególności czy zapadł już wyrok oraz o jakiej treści, a także w jaki sposób oraz w jakim terminie można go zaskarżyć.

Z analizy akt sprawy nie wynika również, aby ubezpieczony cierpiał na schorzenia, które mogły mieć wpływ na prawidłowe rozumienie czy postrzeganie rzeczywistości w stopniu pozbawiającym go przeprowadzenia rozmowy telefonicznej i uzyskania niezbędnych informacji, w tym o treści zapadłego wyroku, w terminie otwartym na złożenie wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku. Ubezpieczony mógł zatem telefonicznie skontaktować się z sekretariatem sądu i w ten sposób zapoznać się z treścią zapadłego (ogłoszonego) wyroku. Z akt sprawy nie wynika, aby zaistniały przeszkody uniemożliwiające tego rodzaju aktywność procesową, czy aby posiadał właściwości mogące wskazywać na nieporadność powodującą utrudnienie w komunikacji. Dokonana przez Sąd Apelacyjny analiza okoliczności powoływanych przez ubezpieczonego nie wskazuje również, aby w badanym terminie istniały obiektywne przeszkody w uzyskaniu przez niego informacji o treści wyroku czy w złożeniu apelacji wprost.

Zauważyć należy, iż ubezpieczony nie miał prawa sądzić, że będzie informowany z urzędu przez Sąd Okręgowy o przebiegu sprawy czy o treści wyroku, gdyż przepisy prawa nie przewidują takiej procedury, a po wtóre, ubezpieczony już na początku procesu został wyraźnie, pisemnie, pouczone że: „sąd nie doręcza z urzędu (...) odpisu wydanego w sprawie wyroku. Strona nieobecna na rozprawie winna więc we własnym zakresie ustalić, czy po przeprowadzeniu rozprawy wydany został wyrok, jaka jest jego treść, a także w jaki sposób i w jakim terminie od wyroku tego wnieść można odwołanie (zob. pouczenie z k. 25 akt i zwrotne potwierdzenie odbioru z k. 13 akt). Ogólnikowe twierdzenie ubezpieczonego, że wcześniej otrzymywał wyroki bez występowania o nie znajduje potwierdzenia, a wręcz przeciwnie, ubezpieczony wystąpił na piśmie o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 19.01.2011r. (wniosek z k. 126, wyrok z k. 120). Sąd Apelacyjny podziela pogląd prawny, że skoro obowiązujące przepisy Kodeksu postępowania cywilnego nie przewidują doręczenia stronom z urzędu orzeczenia z uzasadnieniem (poza sytuacją, gdy ogłoszenia nie było, przewidzianą w art. 387 § 3 zdanie 3 k.p.c.), to każda ze stron działając we własnym interesie powinna zadbać o uzyskanie informacji na temat treści i daty wydanego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z dnia 24 stycznia 1997r., sygn. akt I PKN 1/97, opubl. w OSNP z 1997r., Nr 18, poz. 342, LEX nr 30005). Słusznie zatem Sąd Okręgowy podniósł, że ubezpieczony nie czyniąc tego wykazał się brakiem niezbędnej staranności.

Nie można stwierdzić braku winy po stronie ubezpieczonego, skoro nie wykazywał należytego zainteresowania przebiegiem sprawy czy to z powodu niedbałości w prowadzeniu własnej, życiowo ważnej sprawy, czy mylnego przekonania, że po wniesieniu odwołania nie musi już nic robić w toku postępowania, w tym dowiadywać się o treść wyroku. Czasowa nieobecność w kraju nie stanowi przy tym usprawiedliwienia.

Uwzględniając powyższe, Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku, że podnoszone

w zażaleniu okoliczności nie mogą wpłynąć na uchylene lub zmianę rozstrzygnięcia,
w związku z czym na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., należało oddalić zażalenie ubezpieczonego
w zakresie odrzucenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku, a na podstawie art. 397 § 2 k.p.c.
w związku z art. 370 k.p.c. odrzucić zażalenie na postanowienie o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu, jako
niedopuszczalne.

SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka – Szkibieli del SSO Beata Górski